

عنوان مقاله:

نقش سازه های کنترل رواناب و رسوب در حفاظت از منابع آب (حوضه آبخیز مندرجان)

محل انتشار:

نهمین کنفرانس علمی پژوهشی آبخیزداری و مدیریت منابع آب و خاک (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

هادی برزین - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و مهندسی آب دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

خلاصه مقاله:

یکی از بزرگترین مشکلات منابع طبیعی فرسایش خاک و تولید رسوب می باشد که این عوامل عموماً تابع شرایط اقلیمی، پستی و بلندی خاک و کاربری اراضی می باشد. پرا شدن سدها با رسوباتی که از سرشاخه های حوضه های آبخیز با سیلاب انتقال می یابند از معضلات سدهای ذخیره آب است. سازه های کنترل رواناب و رسوب در سرشاخه هاف با کنترل پیک سیلاب و استهلاک انرژی آن علاوه بر اینکه رسوبات در پشت آنها تله اندازی می شوند، تخریب کف و دیواره آبراهه ها را کاهش می دهند و بار رسوبی سیلاب کاهش می یابد. در این راستا در حوضه آبخیز مندرجان با احداث سازه های کنترل رواناب و رسوب شامل 84 بند خشکه چین، 8 بند گابیون، 10 بند سنگ و سیمان، 8 بند خاکی و یک مورد دیوار ساحلی در سال 1372 ساخته و در سال 1392 مورد پایش و ارزیابی قرار گرفتند. با ساخت و نگهداری سازه ها در سرشاخه ها می توان، و بندهای خاکی به ترتیب 2530 سلامت سدهای ذخیره آب را تامین نمود. در تحقیق حاضر از امار بارندگی ایستگاه کلیماتولوژی چادگان و رسوبسنجی مندرجان طی سال های 1358 تا 1381 و نقشه کاربری اراضی و سیمای فرسایش با استفاده از تصاویر ماهواره ای سال 1979 استفاده شده است. لذا اقدامات و فعالیت های متنوع آبخیزداری از جمله (بانکت و چکدم یا بندهای تاخیری) توانسته است در ترسیم و جلوگیری از فرسایش تاثیر مثبت و بسزایی داشته باشد. روش کار به صورت توصیفی-موردی همراه با بررسی های کتابخانه ای و میدانی می باشد.

کلمات کلیدی:

آبخیزداری، فرسایش، بانکت، بندهای تاخیری، رسوب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1007307>

